
OBSAH

ÚVODEM	8
Z HISTORIE ZLATNICTVÍ	9
1 ZLATNICTVÍ	15
1.1 Kovy	15
1.1.1 Železo a neželezné kovy používané ve zlatnictví	16
1.1.2 Drahé kovy	20
Slitiny drahých kovů	24
Výpočty ryzosti a přelegování	24
Zpracování slitin drahých kovů	29
Jak vypadá zlatnická dílna	29
Tavení	30
Válcování a tažení	31
Řezání	33
Pilování	33
Vrtání a frézování	34
Pájení	34
Zlaté pájky	35
Platinové pájky	36
Fixotherm	37
Zkoušení ryzosti slitin drahých kovů	38
Zkušební pomůcky	38
Zkušební kyseliny	38
Zkušební jehly	39
Zkouška na kameni	39
Laboratorní zkoušky	40
Slitiny zlata	41
Získávání čistých kovů	44
Zpracování zlomkového zlata a pilin na ryzí zlato	44
Zpracování zlomkového stříbra a pilin na ryzí stříbro	44
Snímání zlata z pozlacených předmětů	45
Snímání stříbra z postříbřených předmětů	46
Zpracování odpadu	46
Zpracování oplachových vod	46
2 POSTUPY PŘI VÝROBĚ ŠPERKŮ	47
2.1 Navrhování šperků	48
Výrobní techniky	52
Filigrán — granulace	52
Montované šperky	53
Odlévání strojové	60
Výroba voskových modelů	60
Granátové šperky	62
Řetězy a řetízky	63
Klenotnická technika	66
Zasazování drahých kamenů	67
Uzávěry šperků	70

	Zdobicí techniky	71
	Rytí	71
	“Diamantovací” stroje	71
	Cizelování — tepání	73
	Smaltování	76
	Niello-tula	77
	Inkrustace	78
	Povrchové úpravy	78
	Odzlakování	78
	Čištění ultrazvukem	79
	Galvanické leštění	80
	Matování	80
	Chemické barvení zlata	81
	Barvení stříbra	82
	Pokovování	82
	Mědící lázně	84
	Mosazicí lázně	84
	Stříbřicí lázně	84
	Zlatnicí lázně	85
	Zlacení v ohni	85
	Rhodiování	86
	Patinování	86
	Opravování šperků	87
	Restaurování v uměleckém řemesle	88
3	STŘÍBRNICTVÍ	89
	Údržba strojů a nástrojů	89
4	PUNCOVNICTVÍ	94
5	DRAHÉ A ŠPERKOVÉ KAMENY	104
	Broušení a rytí drahých kamenů	107
	Tvary drahých a šperkových kamenů	109
	Rytí drahých kamenů	109
	Popisy drahých kamenů	110
	Různé přírodní šperkové materiály	117
	Syntetické drahé kameny	120
	Syntetické drahé kameny používané ve zlatnictví	122
	Napodobeniny a rozpoznavání drahých kamenů	122
	Vliv tepla a kyselin na drahé kameny	123
	Jak se měří drahé kameny	125
	Některé zajímavosti o tradičních šperkových kamenech	125
	Český granát	125
	Opál	127
	Diamant	127
	Broušení diamantu	129
	Oheň a hra barev diamantu	131
	Odhadování velikosti zasazeného brillantu	132
	4 C diamantu	133
	Velké diamanty	134
	Umělý diamant	137
6	POMOCNÉ LÁTKY	139
	Pájecí a tavicí prostředky	139
	Kyseliny	140

Odmašťovací prostředky	141
Brousicí a leštící pomůcky	141
Tmely	144
7 VÁHY — ZNAMÉNKA — MÍRY	145
Staré mincovní a zlatnické váhy	145
Znaménka (zkratky) používané ve zlatnictví	145
Míry na prstcny	146
8 TABULKOVÉ PŘEHLEDY	147
Běžnější zlaté mince (jejich názvy, hmotnost a ryzost)	147
Názvy, atomová čísla, značky a atomové hmotnosti prvků	150
9 HISTORICKÁ KLENOTNICKÁ DÍLA	153
České korunovační klenoty	153
Výzdoby	155
LITERATURA	156
REJSTŘÍK	157